

Ove Hansen: Som det fremgår af betænkningen, kan socialdemokratiet ikke medvirke til lovforslagenes gennemførelse, og jeg skal nærmere redegøre derfor.

Ved lovforslagenes første behandling pegede jeg på det urimelige i, at regeringen ønsker vejrefusionerne nedskåret allerede nu fra 1. april, medens omlægning af byrdefordelingen mellem staten og kommunerne først finder sted fra april næste år. Ministeren for offentlige arbejder kunne ikke godkende mine betragtninger og hævdede, at nedskæringen først fik virkninger for kommunernes vedkommende fra april næste år, altså næste regnskabsår, og en lignende opfattelse havde ordførerne for regeringspartierne. Jeg tror og håber dog, at ordførerne under udvalgsarbejdet er kommet til en anden erkendelse. Om ministeren har ændret opfattelse, skal jeg lade være usagt. I et samråd oplyste ministeren, at nedskæringen mere drejede sig om et konterings- og et bogholderispørgsmål. Var det bare så let, at det kunne løses ad bogføringsvej. Hvis der er kommuner — jeg håber ikke, der er nogen, der har gjort det — der ville følge ministerens anvisning, så tror jeg, de hurtigt vil erfare, at de får et underskud på deres vejkonto. Alle kommuner har tidligere fra ministeriet fået underretning om, hvordan og hvorledes og for hvilket regnskabsår vejrefusioner skal indtægtsføres. Jeg vil gerne citere et lille afsnit herom fra indenrigsministeriets skrivelse af 17. juni 1959 til landets kommuner:

„Ifølge den nye vejtilskudslov beregnes den kommunerne for det enkelte finansår tilkommende refusion på grundlag af udgifterne i vedkommende finansår. Refusionen, der beregnes på grundlag af vejudgifterne i finansåret 1958-59, bør herefter i overensstemmelse med det almindelige princip for bogføring af indtægter føres til indtægt i regnskab for regnskabsåret 1958-59“.

Jeg håber, at ministeren for offentlige arbejder kender denne skrivelse fra indenrigsministeriet.

Fra amtsrådsforeningen og De samvirkende Kommunalforeninger har vi fået anmodning om at udskyde nedskæringen af vejrefusionerne. For amtskommunernes vedkommende vil nedskæringen fra april i år betvirke, at amtskommunernes overslag skal

forhøjes med for hele landets vedkommende 118 mill. kr. svarende til en stigning på 12,2 pct. af den forventede amtskommunale udskrivning på 971 mill. kr.

Jeg forstår den utilfredshed, der hersker i kommunale kredse over denne nedskæring af vejrefusionerne. Mange avisreferater fra møder i amtsrådene og kommunalbestyrelserne bekræfter utilfredsheden. Jeg skal nøjes med at citere et enkelt referat. Det er fra Frederiksborg amtsråd, og det fandtes i dagbladet Politiken for fredag den 7. marts 1969:

„Det var ikke blide ord om regeringens sene fremsættelse af lovforslaget, der fulgte med denne beslutning. Amtmand J. Elkjær-Larsen bemærkede ved budgettets forelæggelse, at ministeren for offentlige arbejder har oplyst, at nedskæringen ikke får virkning for kommunernes økonomi i det kommende regnskabsår, fordi refusionsbetalingen for indeværende år jo først sker i maj. Men ministeren overser den omstændighed, at kommunerne skal føre dem til indtægt i det år, hvor udgifterne er afholdt, så indtægter og udgifter næste år kommer slet ikke til at balancere, hvis lovforslaget vedtages, fortsatte amtmanden.

Borgmester Sven Jørgensen (konservativ) sagde skarpt: Situationen er fantastisk og i virkeligheden fuldstændig uoverskuelig. Det er helt uanstændigt at ændre udskrivningsgrundlaget på så afgørende måde på så sent et tidspunkt, og jeg kan fuldt ud tilslutte mig amtmandens synspunkt om, at vi ikke kan lave budget på grundlag af et lovforslag, hvis skæbne vi ikke kender. Vi må trøste os med, at vi har så store reserver. Jeg misbilliger i højeste grad, at kommunen sættes i en så ekstraordinær situation“.

Det var jo hårde borgmesterord.

Under udvalgsarbejdet har vi fået en del oplysninger, som har ladet os forstå, at det er meget vanskeligt for ikke at sige umuligt nøje at kende virkningerne de enkelte kommuner imellem. Dertil kommer, at mange kommunesammenlægninger, vel over 600 fra 1970, komplicerer det yderligere. Mange sognekommuner, der hidtil har haft en relativt høj refusionsprocent, vil i kraft af sammenlægninger få refusionsprocenten formindsket væsentligt ud over den foreslåede